

EXTRAS

Legea învățământului preuniversitar nr.198/2023

CAPITOLUL VIII

Formarea continuă a personalului didactic din învățământul preuniversitar

Art. 185. — (1) Formarea continuă a cadrelor didactice cuprinde dezvoltarea profesională prin programe și activități de formare, precum și etapele de evoluție în carieră, după obținerea dreptului de liberă practică pentru cariera didactică.

(2) Evoluția în carieră se realizează prin obținerea gradului didactic II, gradului didactic I și a titlului de profesor emerit.

(3) Gradul didactic II și gradul didactic I sunt titluri obținute în urma unor examene care atestă dobândirea competențelor la nivelul de complexitate aferent etapei de evoluție în carieră, potrivit profilului cadrului didactic aprobat prin ordin al ministrului educației, specific nivelului de învățământ.

(4) Probele de examen, tematica, bibliografia, precum și procedura de organizare și desfășurare a examenelor pentru obținerea gradelor didactice sunt reglementate prin metodologia specifică aprobată prin ordin al ministrului educației.

(5) Gradul didactic II se obține de către personalul didactic de predare care are o vechime la catedră de cel puțin 4 ani de la obținerea licențierii în cariera didactică. Evaluarea pentru obținerea gradului didactic II cuprinde următoarele etape:

a) observarea la clasă;

b) autoevaluarea;

c) analiza portofoliului profesional și evaluările periodice;

d) interviul cu evaluatorul;

e) proba de evaluare a competențelor pedagogice și în didactica specialității.

(6) Etapele prevăzute la alin. (5) lit. a), c) și d) sunt realizate de către DJIP/DMBIP și de Corpul de mentorat și licențiere în cariera didactică. Proba de evaluare a competențelor în didactica specialității va fi organizată de DJIP/DMBIP în colaborare cu instituțiile de învățământ superior care furnizează programe de formare inițială pentru cadrele didactice.

(7) Proba de evaluare prevăzută la alin. (5) lit. e) este elaborată pe baza unei tematici și a unei bibliografii pentru fiecare specialitate în parte, aprobate prin ordin al ministrului educației.

(8) Gradul didactic I se obține de către personalul didactic de predare care are o vechime la catedră de cel puțin 4 ani de la acordarea gradului didactic II. Evaluarea pentru obținerea gradului didactic I cuprinde următoarele etape:

a) analiza portofoliului profesional și recomandarea Corpului de mentorat și licențiere în cariera didactică privind profilul cadrului didactic;

b) o inspecție școlară specială, precedată de cel puțin două inspecții școlare curente, eșalonate pe parcursul celor 4 ani, toate apreciate cu calificativul maxim, realizate de DJIP/DMBIP și Corpul de mentorat și licențiere în cariera didactică;

c) elaborarea unei lucrări metodic-științifice, care include resurse educaționale elaborate de cadrul didactic, pe baza unor microcercetări aplicate la nivelul activității didactice sub

îndrumarea unui conducător științific nominalizat de instituția cu competențe în domeniu, și susținerea acestuia în fața unei comisii din care face parte și un reprezentant al Corpului de mentorat și licențiere în cariera didactică, conform metodologiei aprobate prin ordin al ministrului educației.

(9) În caz de nepromovare, examenele pentru obținerea gradelor didactice II, respectiv I pot fi repetate la un interval de cel puțin 2 ani școlari.

(10) Personalul didactic de predare care a obținut media 10 la licențierea în învățământ sau la gradul didactic II se poate prezenta, după caz, la examenele pentru gradul II, respectiv gradul I, cu un an mai devreme față de perioada prevăzută de prezenta lege.

(11) În cazul în care cadrele didactice au dobândit două sau mai multe specializări, licențierea în învățământ și gradele didactice II și I obținute la una dintre acestea sunt recunoscute pentru oricare dintre specializările dobândite prin studii.

(12) Gradele didactice se acordă prin ordin al ministrului educației.

Art. 186. — (1) Personalul didactic de predare care a obținut gradul didactic I și are performanțe deosebite în activitatea didactică poate dobândi, prin ordin al ministrului educației, titlul de profesor emerit în sistemul de învățământ preuniversitar.

(2) Criteriile de obținere a titlului de profesor emerit se stabilesc printr-o metodologie aprobată prin ordin al ministrului educației.

(3) Persoana care obține titlul de profesor emerit dobândește calitatea de mentor pentru formarea continuă a cadrelor didactice, precum și recunoașterea unei expertize de către autoritățile și instituțiile de la nivel național și județean. Ministerul Educației poate solicita persoanei care deține titlul de profesor emerit sprijin în activități desfășurate în teritoriu.

(4) Profesorul emerit are prioritate la ocuparea unui post prin transfer/pretransfer și prioritate la ocuparea posturilor didactice, în condiții de medii egale.

(5) Prin excepție de la prevederile alin. (3), calitatea de mentor poate fi acordată și personalului didactic de predare care a obținut gradul didactic I și care nu are titlul de profesor emerit, în conformitate cu o metodologie aprobată prin ordin al ministrului educației.

Art. 187. — (1) Ministerul Educației stabilește strategia de formare în cariera didactică și coordonează implementarea, monitorizarea și evaluarea acesteia la nivelul sistemului de învățământ preuniversitar, în conformitate cu politicile educaționale naționale, prin CNFDCCD.

(2) CNFDCCD este instituție publică de interes național, care realizează cartografierea periodică a nevoilor de formare, stabilește prioritățile periodice de formare continuă în relație cu politicile și strategiile educaționale naționale și gestionează programe de formare continuă a personalului didactic, care pot fi derulate în colaborare cu instituțiile de învățământ superior care furnizează programe de formare inițială pentru cadrele didactice.

(3) CNFDCCD și CCD sunt centre de resurse, asistență și sprijin pentru dezvoltarea profesională și managerială a personalului didactic și sunt furnizori de formare continuă.

(4) CCD-urile sunt autorizate/acreditate și evaluate periodic de către Autoritatea Națională pentru Calificări, denumită în continuare ANC, în calitate de furnizori de formare continuă.

Evaluările se realizează în baza metodologiei privind autorizarea/acreditarea centrelor de evaluare a competențelor profesionale obținute în contexte de învățare nonformală și informală, aprobată prin ordin al ministrului educației, la propunerea ANC, prevăzută la art. 196 alin. (3) din Legea învățământului superior nr. 199/2023.

(5) Gestionarea de către CNFDCCD a programelor de formare la nivel național se realizează prin structurile sale teritoriale, CCD și în colaborare cu instituțiile de învățământ superior care furnizează programe de formare inițială pentru cadrele didactice.

(6) CNFDCCD în baza acreditării ANC poate autoriza/acredita centre de evaluare a competențelor profesionale obținute în contexte de învățare nonformală și informală care furnizează doar programe de formare dedicate exclusiv cadrelor didactice.

(7) CNFDCCD desfășoară procesele de autorizare/acreditare în baza unei proceduri distincte, simplificată și adecvată la context, prevăzută într-o secțiune distinctă în metodologia privind acreditarea/autorizarea centrelor de evaluare a competențelor profesionale, prevăzută la alin. (4).

(8) CNFDCCD are obligația de a informa constant ANC cu privire la procesul de autorizare/acreditare desfășurat, în vederea actualizării Registrului național al centrelor de evaluare a competențelor profesionale obținute în contexte de învățare nonformală și informală.

(9) În cazul în care ANC constată, în baza raportărilor periodice, că CNFDCCD a încălcat prevederile legale privind acreditarea/autorizarea centrelor de evaluare a competențelor profesionale, acesta va fi supus unei

evaluări în vederea menținerii sau nu a acreditării.

(10) Dezvoltarea profesională a personalului didactic, de conducere, de îndrumare și control și recalificarea profesională se bazează pe profilul profesional al cadrului didactic și pe standardele profesionale pentru funcțiile didactice și are următoarele scopuri:

- a) dezvoltarea competențelor în domeniul de specializare corespunzător funcției didactice ocupate, precum și în domeniul psihopedagogic;
- b) dezvoltarea competențelor corespunzătoare etapelor de evoluție în cariera didactică, prin sistemul de pregătire și obținere a gradelor didactice;
- c) dobândirea sau dezvoltarea competențelor de conducere, de îndrumare și control;
- d) dobândirea de noi competențe, inclusiv prin programe de conversie pentru noi specializări și/sau ocuparea de noi funcții didactice, altele decât cele ocupate în baza formării inițiale;
- e) dobândirea și dezvoltarea de competențe digitale de predare-învățare-evaluare;
- f) dobândirea și dezvoltarea de competențe pentru consiliere educațională și orientarea în carieră, pentru educația adulților, competențe sociale și alte domenii tematice prioritare la nivelul sistemului de învățământ preuniversitar;
- g) dobândirea și dezvoltarea de competențe de comunicare în limbi de circulație internațională;
- h) dezvoltarea altor competențe transversale necesare pentru activitatea didactică, în acord cu standardele profesionale pentru funcțiile didactice;
- i) dobândirea și dezvoltarea de competențe în aria combaterii segregării școlare, promovării strategiilor de adaptare curriculară și lucrului cu copii în situații de risc, precum și în aria prevenirii și combaterii violenței psihologice-bullying.

(11) Descrierea competențelor prevăzute la alin. (10) se realizează prin metodologia privind rezultatele învățării în domeniul formării continue a personalului didactic, de conducere, de îndrumare și control, aprobate prin ordin al ministrului educației, la propunerea CNFDCCD.

(12) Modalitățile de evaluare și certificare a acestora se realizează prin intermediul Sistemului european de credite transferabile (ECTS), în baza metodologiei de acordare a ECTS în învățarea pe tot parcursul vieții, ce se aprobă prin ordin al ministrului educației.

(13) CCD-urile și centrele de evaluare și certificare prevăzute la alin. (5) eliberează certificate de competențe profesionale, însoțite de o anexă a certificatului, denumită Supliment descriptiv al certificatului, în care se precizează rezultatele învățării.

(14) Portofoliul profesional al cadrului didactic reprezintă totalitatea documentelor referitoare la activitatea profesională, didactică și de învățare pe tot parcursul vieții a acestuia.

(15) Portofoliul profesional al cadrului didactic este utilizat în următoarele situații:

- a) în realizarea evaluării activității personalului didactic de predare, prevăzut la art. 179 alin. (1);
- b) în procesul de evaluare privind restrângerea de activitate, prevăzut la art. 190 alin. (1);
- c) în analiza dosarelor cadrelor didactice care urmăresc obținerea gradului didactic II sau I, după caz.

(16) Portofoliul profesional al cadrului didactic cuprinde în mod obligatoriu:

- a) toate formele de certificare a participării la programele de formare continuă, prevăzute la art. 188 alin. (2);
- b) documente relevante privind activitatea didactică desfășurată în cadrul unității de învățământ, precum și activitățile specifice de management și leadership în comisiile sau structurile de conducere ale unității de învățământ preuniversitar, precum și în alte structuri cu atribuții în domeniul educației, prevăzute de prezenta lege.

(17) Programele de formare continuă în învățământul tehnologic se realizează numai împreună cu mediul de afaceri.

Art. 188. — (1) Pentru personalul didactic, formarea continuă este un drept și o obligație.

(2) Tipul programelor pentru dezvoltare în cariera didactică, asigurarea calității programelor și sistemul de acumulare a creditelor se reglementează prin metodologie aprobată prin ordin al ministrului educației, la propunerea CNFDCCD.

(3) Distribuția numărului de credite ECTS obținut, începând cu numărul minim, va respecta următoarele criterii:

a) minimum 5 credite ECTS vor respecta competențele prioritare prevăzute în planul național de formare continuă în cariera didactică. Acestea sunt finanțate prin programe naționale, din bugetul CCD sau, după caz, din finanțarea specială a unităților de învățământ

pentru cheltuieli privind perfecționarea pregătirii profesionale a personalului didactic și didactic auxiliar, pentru implementarea politicilor și strategiilor

Ministerului Educației;

b) minimum 5 credite ECTS vor respecta prioritățile la nivel școlar sau, după caz, local, în conformitate cu cartografierea periodică a nevoilor de formare la nivelul județului, realizată de CCD, sau, după caz, în funcție de nevoile de formare continuă ale personalului didactic identificate la nivelul CFDCD. Acestea sunt finanțate din bugetul CCD sau, după caz, din finanțarea de bază a unităților de învățământ pentru cheltuieli cu pregătirea profesională, din sume defalcate din unele venituri ale bugetului de stat, prin bugetele locale;

c) maximum 5 credite ECTS vor fi la decizia cadrului didactic. Acestea pot fi finanțate din bugetul CCD sau, după caz, din finanțarea de bază a unităților de învățământ pentru cheltuieli cu formarea continuă, din sume defalcate din unele venituri ale bugetului de stat, prin bugetele locale.

(4) Evaluarea rezultatelor învățării programelor de formare continuă și procedura-cadru de finanțare se stabilesc prin metodologie, aprobată prin ordin al ministrului educației, la propunerea CNFDCD.

(5) Obținerea prin studiile corespunzătoare a unei noi specializări didactice, diferite de specializarea curentă, se consideră formare continuă.

(6) Pe lângă una sau mai multe specializări, cadrele didactice pot dobândi competențe didactice, pentru disciplinele din același domeniu fundamental cu domeniul licenței, prin programe de formare a adulților.

(7) Personalul didactic din învățământul preuniversitar este obligat să participe cel puțin o dată la 2 ani la cel puțin un program de formare continuă acreditat, conform unui plan stabilit la nivelul unității de învățământ, pe baza analizei nevoilor de formare elaborată de CNFDCD.

(8) Programele de conversie profesională postuniversitară pentru cadre didactice sunt organizate de instituțiile de învățământ superior. Acestea se desfășoară în baza unor norme metodologice specifice, adoptate prin ordin al ministrului educației.

(9) Cheltuielile pentru formarea continuă a personalului didactic de predare din învățământ preuniversitar sunt suportate de către angajator, din sume alocate de la bugetul de stat sau din alte surse de finanțare, conform legii, cel puțin pentru obținerea numărului minim de credite ECTS prevăzut la alin. (2).

(10) Unitățile de învățământ, pe baza unui regulament aprobat de consiliul de administrație, pot susține stagii de dezvoltare profesională pentru obținerea gradelor didactice II și I de către personalul didactic de predare din învățământul preuniversitar.

(11) Pentru personalul din învățământul preuniversitar, formarea continuă va include, în mod obligatoriu și periodic, un curs de prim ajutor.

Art. 189. — Responsabilitățile asumate în plan didactic și extradidactic sunt definite în corelație cu competențele dobândite în fiecare etapă de carieră didactică parcursă.